TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Hoàn thiện cơ chế tài chính cho ban quản lý dự án: Tăng quyền tự chủ, nâng cao hiệu quả đầu tư công

07:34 12/06/2026

Bộ Tài chính đang lấy ý kiến đối với dự thảo Thông tư quy định về thu, chi của chủ đầu tư và ban quản lý dự án sử dụng vốn ngân sách nhà nước. Việc xây dựng văn bản mới không chỉ nhằm cập nhật các quy định pháp luật hiện hành mà còn hướng tới tháo gỡ những vướng mắc phát sinh trong thực tiễn, tạo điều kiện để các ban quản lý dự án nâng cao tính chủ động trong quản trị tài chính, góp phần đẩy nhanh tiến độ và nâng cao hiệu quả đầu tư công.

Bộ Tài chính đang lấy ý kiến rộng rãi dự thảo Thông tư quy định về thu, chi của chủ đầu tư, ban quản lý dự án có dự án sử dụng vốn ngân sách nhà nước. (Ảnh minh họa)

Bảo đảm đồng bộ thể chế, đáp ứng yêu cầu cải cách

Theo Bộ Tài chính, việc ban hành Thông tư mới xuất phát từ yêu cầu tiếp tục hoàn thiện thể chế, đẩy mạnh cải cách thủ tục hành chính và nâng cao hiệu lực,

hiệu quả quản lý nhà nước trong lĩnh vực đầu tư công.

Thời gian qua, Chính phủ và Thủ tướng Chính phủ đã liên tục chỉ đạo các bộ, ngành rà soát, sửa đổi những quy định không còn phù hợp nhằm tháo gỡ các điểm nghẽn về thể chế, tăng cường phân cấp, phân quyền và khơi thông các nguồn lực cho phát triển kinh tế - xã hội. Nghị quyết số 01/NQ-CP năm 2026 tiếp tục xác định nhiệm vụ hoàn thiện hệ thống pháp luật, cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh là một trong những trọng tâm điều hành. Trong khi đó, Nghị quyết số 122/NQ-CP yêu cầu đẩy nhanh tiến độ xây dựng các văn bản quy định chi tiết, bảo đảm tính đồng bộ, thống nhất và khả thi của hệ thống pháp luật.

Bên cạnh đó, việc ban hành Nghị định số 193/2026/NĐ-CP về quyết toán vốn đầu tư dự án cùng các quy định mới liên quan đến Luật Xây dựng năm 2025 và cơ chế tự chủ tài chính của đơn vị sự nghiệp công lập đã đặt ra yêu cầu cấp thiết phải rà soát, điều chỉnh các văn bản hướng dẫn hiện hành cho phù hợp với bối cảnh mới.

Theo đánh giá của Bộ Tài chính, Thông tư số 70/2024/TT-BTC đã góp phần tạo hành lang pháp lý quan trọng cho hoạt động quản lý tài chính của các chủ đầu tư và ban quản lý dự án. Tuy nhiên, sau thời gian triển khai, một số quy định đã bộc lộ những hạn chế nhất định.

Đáng chú ý, cơ chế sử dụng các quỹ tài chính hiện nay chưa tạo nhiều dư địa để các đơn vị phát huy tính chủ động, tự chịu trách nhiệm trong quá trình tổ chức thực hiện nhiệm vụ. Một số nội dung chưa có hướng dẫn cụ thể đối với hoạt động quản lý dự án sử dụng nguồn thu hợp pháp khác theo quy định của pháp luật về đầu tư công. Đồng thời, nhiều quy định không còn phù hợp với những thay đổi trong hệ thống pháp luật và tổ chức bộ máy nhà nước, đặc biệt là các nội dung liên quan đến cấp huyện và chức năng của hệ thống Kho bạc Nhà nước.

Ngoài ra, hệ thống biểu mẫu còn tương đối phức tạp, một số chỉ tiêu chưa thực sự rõ ràng, dẫn đến khó khăn trong quá trình áp dụng tại cơ sở. Đây là những vấn đề cần được điều chỉnh nhằm nâng cao tính minh bạch, thống nhất và hiệu quả trong quản lý tài chính dự án.

Tăng quyền tự chủ, gắn với trách nhiệm giải trình

Một trong những điểm đáng chú ý của dự thảo Thông tư là định hướng trao thêm quyền chủ động cho các chủ đầu tư và ban quản lý dự án trong quá trình quản lý tài chính.

Theo đó, dự thảo được xây dựng theo hướng giảm bớt các quy định mang tính hướng dẫn chi tiết, tập trung hoàn thiện khung nguyên tắc quản lý, qua đó tạo điều kiện để các đơn vị chủ động tổ chức thực hiện phù hợp với điều kiện thực tế. Phạm vi áp dụng bao gồm chủ đầu tư, ban quản lý dự án do chủ đầu tư thành lập, các ban quản lý dự án là đơn vị sự nghiệp công lập cùng các tổ chức, cá nhân có liên quan.

Các quy định mới bao quát toàn bộ quy trình quản lý tài chính dự án từ xác định nguồn thu, tổ chức hạch toán kế toán, lập và giao dự toán, quản lý chi phí đến quyết toán hằng năm. Đáng chú ý, dự thảo đề xuất bãi bỏ các quy định riêng về sử dụng quỹ hiện hành. Cách tiếp cận này nhằm mở rộng không gian tự chủ cho các ban quản lý dự án, đồng thời gắn quyền hạn với trách nhiệm giải trình và kiểm soát tài chính.

Song song với việc tăng cường quyền tự chủ, dự thảo cũng rà soát, điều chỉnh nhiều nội dung để bảo đảm phù hợp với hệ thống pháp luật hiện hành. Các quy định liên quan đến cấp huyện được loại bỏ nhằm đáp ứng yêu cầu sắp xếp tổ chức chính quyền địa phương; nhiều khái niệm và thuật ngữ được cập nhật để thống nhất với chức năng, nhiệm vụ của Kho bạc Nhà nước trong giai đoạn mới.

Đáng chú ý, dự thảo mở rộng phạm vi hướng dẫn đối với các chủ đầu tư và ban quản lý dự án có sử dụng nguồn thu hợp pháp khác theo quy định của pháp luật về đầu tư công. Mặc dù không thuộc đối tượng điều chỉnh trực tiếp, các đơn vị này được khuyến khích áp dụng quy trình lập dự toán, thẩm định và quyết toán theo quy định nhằm bảo đảm tính đồng bộ trong công tác quản lý tài chính.

Bên cạnh đó, nhiều nội dung mới phát sinh từ thực tiễn cũng được bổ sung. Trong đó có quy định về xác định nguồn thu liên quan đến công tác bồi thường, hỗ trợ, tái định cư; hướng dẫn quản lý chi phí giám sát, đánh giá đầu tư; cũng như cơ chế hạch toán đối với trường hợp thuê tư vấn độc lập thực hiện nhiệm vụ giám sát, đánh giá đầu tư.

Theo Bộ Tài chính, việc ban hành Thông tư mới không chỉ nhằm bảo đảm sự thống nhất với các quy định pháp luật hiện hành mà còn góp phần tháo gỡ những vướng mắc trong quá trình thực hiện. Xa hơn, đây được kỳ vọng sẽ là bước hoàn thiện quan trọng trong cơ chế quản lý tài chính dự án đầu tư công, tạo điều kiện để các chủ đầu tư và ban quản lý dự án phát huy tính chủ động, nâng cao hiệu quả sử dụng vốn ngân sách nhà nước, đáp ứng yêu cầu phát triển trong giai đoạn mới.

Hậu Thạch (t/h)